

Aivoverenkiertohäiriöyksikkö: Nimellä venkuilu kuvaa debet-kredit-yhteiskuntaa. Pääkirjoitus A2

Pyöräily: Jos hän olisi ajanut ilman kypärää, hän olisi nyt teholla, parhaimmassa tapauksessa. Mielipide B12

Viikko 36 N:o 243 (41744) 129. vuosikerta

Maanantai 6. syyskuuta 2010

Hinta 2,80 €

Jukka Vuokola/Aamulehti

Yksityinen Linnea Koti on kuudes paikka missä kangasalainen Esko Seppänen on asunut sen jälkeen kun myi omakotitalonsa. Hänen nykyinen kotinsa on entisen Pikonlinnan sairaalan viidennessä kerroksessa, joka on nyt sisustettu uudelleen. Seppästä auttaa tällä kertaa sairaanhoitaja Mari Kotkaslahti.

Seppänen löysi viimeisen ja parhaan kotinsa

← Oikaisu: Ei Seppänen vaan Saarinen

Palvelut: Yksityinen hoitokoti on tulevaisuudessa tuhansien suomalaisten vanhusten hoitopaikka

Kangasalaisen Esko Seppäsen, 85, asuntovaellus päättyi kolme kuukautta sitten Linnea Kotiin. Se on Kangasalan Pikonlinnan vanhaan

sairaalaan perustettu yksityinen hoitokoti. – Minut potkittiin pois Kangasalan Jalmarin Kodosta sen jälkeen,

kun toinenkin jalka oli katkaistu. Kangasalan terveyskeskus lähetti minut tänne, kertoo nyt pyörätuolissa istuva mies, joka tarvitsee apua ympäri vuorokauden.

Paljon apua tarvitsevat vanhuksat asuvat tulevaisuudessa yhä enenevässä määrin yksityisten omistamissa palvelusunnissa Seppäsen tavoin.

Kunnat vähentävät koko ajan

omia laitoshoitopaikkojaan ja hankkivat palvelut ulkopuolisilta. Nopeasti kasvavat markkinat houkuttelevat yrittäjiä ja pääomasijoittajiaakin hoiva-alalle.

Yrittäjät ja sijoittajat perustavat odotuksensa siihen, että kuntien omana palveluna tulevista suurista vanhusmääristä ei pystytä pitämään huolta.

→ Uutiset A4

Palveluista noin 80 prosenttia menee kunnille, jotka ovat varmoja maksajia. Tällainen kasvava turvallinen bisnes kiinnostaa.

Marjo Rönkä Terveys- ja sosiaalialan yrittäjien toiminnanjohtaja

→ Uutiset A4

Pekka Sakki/Lehtikuva

5 216 katsojaa reunusti Vimpelin Saarikentän. Tunteja aikaisemmin paikalle saapuneet mahtuivat katsomoon, loput kentän laidoilta.

Toinen finaalivoitto villitsi Vimpelin pesäpalloväen

→ Urheilu B15

1,7 miljardia

Professori Panu Poutvaara arvioi, että yleisen asevelvollisuuden kustannuksista piiloon jää vähintään yksi prosentti bruttokansantuotteesta, eli 1,7 miljardia euroa. Näkymättömät kustannukset ovat varusmiesten menettämää työoloja.

→ Kotimaa A6

Ei saksanmpiainen ole mitenkään ärhäkkä hyökkäämään.

JOUNI SORVARI

Dosentti, Turun yliopisto

→ Uutiset A5

Verkon kuuma

Heijastinliivit sinne auton hankalokeroon nyt heti. Teillä on jo pimeää ison osan vuorokautta!

→ Aamulehti.fi/uutiset

Mika Kanerva

Omakotitalo roihusi liekkimerenä Kangasalla

Korkea liekkimeri otti vastaan pelastuslaitoksen yksiköt sunnuntai-iltana Kangasalla. Jokipolventiellä paloi täydessä roihussa 1950-luvulla rakennettu omakotitalo. Sen pelastamiseksi ei voitu tehdä enää mitään.

Talossa asuva henkilö tavoitettiin toisaalta. Pelastuslaitoksen mukaan talossa ei ollut sisällä ketään. Talo sijaitsi syrjäisellä paikalla. Palo ei uhannut naapurustoa. Poliisi tutkii syytymisyyttä.

→ Uutiset A5

Lääkäri suosittelee kohta alkolukkoa

Vaikka takana ei olisi yhtään rattijuopumusta, voi lääkäri todennäköisesti kohta suositella päihdeongelman autoon alkolukkoa. Tämä olisi vaihtoehto ajokortin viemiselle kokonaan. Ideaa kannattavat sekä lääkärit että poliisit.

→ Uutiset A5

Elämys innostaa liikkeelle

Vuosi sitten eläkkeelle jäänyt liikunnanopettaja Pia Syrjänen vei Viestikarnevaaleihin joka syysy useamman joukkueen. Hän halusi, että mahdollisimman moni oppilas pääsi nauttimaan kisa-humusta. Ikimuistoinen tapahtuma järjestetään tiistaina 45. kertaa.

→ Maanantai B11
→ Urheilu B16

Onnettomuus

Auto sammui, matkustaja käveli kuormurin alle

→ Uutiset A4

Jääviikskysymys

Sasi: Ylen avustajan potkut eivät kuulu hallintoneuvostolle

→ Kotimaa A6

Innovaatiot

Tampere haluaa irti yhden mallin yrityskehityksestä

→ Talous A8

Ruotsi

Demarit valmistautuvat vaalitappioon

→ Ulkomaat A9

Juhlakaraoke

Tampere-talon isolle lavalle pääsi huonoinkin

→ Tänään B13

Ruotsi-dekkari

Rikoskirjailija Jens Lapidus siirtyi sarjakuvaan

→ Kulttuuri B14

Moto2-turma

Mikään ei olisi pelastanut 19-vuotiasta Shoya Tomizawaa

→ Urheilu B15

Kuolleet

Graafikko Pentti Kaskipuro löysi aiheensa keittiöstä

→ Tänään B13

Sää Pirkanmaalla

→ Sää A10

Aamu +11 Päivä +16 Ilta +13

A

Pääkirjoitus 2
Uutiset 4-5
Kotimaa 6
Kauppapaikka 6
Tre&naapurit 7
Talous 8
Ulkomaat 9
Sää 10

B

Maanantai 11
Mielipide 12
Tänään 13
Kulttuuri 14
Urheilu 15-20
Luokitellut 21
Vapaa-aika 22
TV&radio 23-24

Puhelin: 010 665 3914
Sähköposti: al.kotimaa@amulehti.fi

Nainen yritti pysäyttää autoa, mutta jäi alle

KRISTINA TOLVANEN, STT
Aamulehti

Kuorma-auton pysäyttämistä yrittänyt nainen jäi auton alle hieman ennen iltakymmentä lauantai-iltana 9-tiellä Loimaalla.

Naisen ajama henkilöauto pysähtyi lauantai-iltana teknisen vian vuoksi tien sivuun. 49-vuotias jyvaskyläläinen nainen nousi autosta ja lähti jalan kulkemaan kohti läheistä huoltoasemaa pimeässä. Hänen miehensä jäi autoon.

Paikalle kuorma-autolla ajanut noin 35-vuotias mies näki tien sivuun pysähtyneen auton ja tien reunaa pitkin kävelevän naisen.

Yllättäen ajokaistalle

Poliisin mukaan nainen siirtyi yllättäen keskeisemmä tietä ja yritti ilmeisesti pysäyttää kuorma-auton avukseen.

Kuorma-auton kuljettaja huomasi naisen liikkuvan, mutta ei ehtinyt väistää tätä. Vauhtia kuorma-autolla oli noin 50 kilometriä tunnissa ja tie oli suora.

Kuorma-auton etukulma tönäisi naisen tielle. Nainen kuoli heti. Alkoholi ei ollut osuutta tapahtuneeseen.

– Kuorma-auton kuljettajalla ei ole tällaisessa tilanteessa mahdollisuutta pysähtyä ajoissa. Ajokaistalle ei pidä mennä missään nimessä, missään tilanteessa. Tien reunassa voi yrittää huitoa apua, muistuttaa Matti Joki Liikenneturvan Tampereen

Muista

Pysy aina tien sivussa

Jos autosi pysähtyy tielle, yritä ohjata se reunaviivan ulkopuolelle. Jätä hätävilkut päälle.

Soita kännykällä apua lähimmästä hinausliikkeestä tai autokorjaamosta.

Jos nouseut ulos autosta, käytä heijastinta tai kännykän näyttöä valona.

Pysy tien reunassa. Ajotiellä jalankulkijan paikka on kulkusuuntaan nähden vasen reuna.

Vie varoituskolmio auton taakse, tien reunan, vähintään 100 metrin päähän.

aluetoimistosta.

Toinenkin jalankulkija jäi auton alle keskellä ajotietä viikonloppuna. Onnettomuus tapahtui Ilmajoella kolmen aikaan sunnuntai vastaisena yönä. 19-vuotias mies käveli humalassa ajoradalla, eikä hänellä ollut heijastinta. Henkilöauton keula iski miehen tiehen, ja hänet vietiin kriittisessä tilassa Seinäjoen keskussairaalaan.

Henkilöautoa ajanut nainen vaihtoi pitkät ajovalot juuri ennen törmäystä. Hän ehti nähdä kaksi jalankulkijaa, muttei kerinnyt väistää. Henkilöauton kuljettaja ei ollut humalassa.

Nyt Kattoremontti.
Näsinneulan vesikattoremontti alkaa tänä aamuna kello viisi. Älä siis ihmettele, jos näet Näsinneulan katolla miehiä tepastelema. Remonttimiehiä on katolla kerrallaan 2-4. Uusi vesikatto valmistuu syyskuun loppuun mennessä. Kattoa urakoivat Hämeen Kate Oy ja Juvia Oy.

Mistä kysymys

Miksi rekkakuskit vetoavat poliisiin?

KRISTINA TOLVANEN
Aamulehti

Raskaan liikenteen kuljettajien etujärjestöt ovat vedonneet useaan otteeseen Liikkuvaan poliisiin, jotta ammattikuljettajia kohdeltaisiin ajokieltoasioissa lempeämmin kuin muita autoilijoita. Tämä paljastui, kun apulaisoikeusasiamies teki tarkastuksen Liikkuvaan poliisiin.

Oletteko te vedonneet Liikkuvaan poliisiin, jotta teitä kohdeltaisiin lempeämmin kuin muita, Auto- ja kuljetusalan työntekijäliiton puheenjohtaja Timo Rätty?

– Emme ole missään virallisessa vetoomuksessa mukana. Olemme kiinnittäneet eri yhteyksissä huomiota siihen, että järjestelmä on epäoikeudenmukainen. En muista, olenko koskaan puhunut tästä Liikkuvaan poliisin ihmisten kanssa.

Mikä tässä on se epäkohta?

– Raskaan liikenteen kuljettaja voi menettää ajoluvan myös rikkomuksesta, johon hän ei voi itse vaikuttaa. Joku muu on voinut sitoa kuorman tai lastata ylipainoa. Näistä rikkomuksista vastaa se, joka on antanut kuljettajalle määräyksen ajaa, mutta kuljettaja

ei useimmiten uskalla syyttää muita, koska voi menettää työnsä.

Pitäisikö poliisin siis tämän vuoksi kohdella raskaan liikenteen kuljettajia lempeämmin kuin muita?

– Me olemme toivoneet virhepistejärjestelmää, jossa lieviä rikkomuksista tulisi vähän pisteitä. Se olisi oikeudenmukaista.

Mikä tässä on se ongelma?

– Ammattikuljettaja voi ajaa 100 000–150 000 kilometriä vuodessa. Jos hän joutuu pahassa tilanteessa ajamaan vaikka 3 kilometriä ylinopeutta ja hänellä on 5 minuuttia ajoaika-rikkomus ja 10 minuuttia liian lyhyt tauko, hän voi menettää ajo-oikeuden. Tähän pitäisi tulla pisteytys, jotta lieviä rikkomuksista ei tulisi niin suuria taloudellisia menetyksiä.

Hoiva kiinnostaa yrittäjiä ja sijoittajia

Hoitopaikat: Markkinat kasvavat, kun kunnat vähentävät palvelujaan ja ostavat yksityisiltä

ANJA MULARI-IKONEN
Aamulehti

Yksityiset hoivapalvelut lisääntyvät nopeassa tahdissa. Samalla kuntien ostot uhkaavat keskittyä suurille hoitoalan yrityksille.

Tuhannet hoivava tarvitsevat suomalaiset vanhuksat viettävät tulevaisuudessa elämänsä ehtoon yksityisissä hoivakodeissa. Kunnat hankkivat muitakin sosiaali- ja terveyspalveluja yhä enemmän oman toimintansa ulkopuolelta.

Terveys- ja Sosiaalialan Yrittäjien toiminnanjohtajan Marjo Rönkän mukaan Suomeen on jo syntynyt tuhansia työnantajina toimivia sosiaali- ja terveysalan yrityksiä ja sen lisäksi maassa on tuhansittain terveysalan ammattinharjoittajia.

Alalla on kaiken kaikkiaan yli 18 000 yritystä. Ala kiinnostaa paitsi työnsä laatua arvostavia ammattilaisia myös sijoittajia. Kansainväliset sijoitusyhtiöt

Kunnallinen monopoli uhkaa siirtyä suurille yrityksille.

Marjo Rönkä Terveys- ja Sosiaalialan Yrittäjien toiminnanjohtaja

kin ovat huomanneet kehityksen suunnan.

Pienet yrittäjät pelkäävät nyt kuntien hankintojen keskittymistä suurille yrityksille.

Rönkän mukaan jotkut kunnat kilpailuttavat niin suuria määriä, että pienet yrittäjät eivät aina pysty tekemään lainkaan tarjouksia. Kuntien hankintapäätöksistä riippuu nyt Rönkän mielestä koko kehitysuunta.

– Kunnallinen monopoli uhkaa siirtyä suurille yrityksille,

Fakta

Palveluyritykset lukuina

Suomessa on yhteensä noin 18 400 sosiaali- ja terveysalan palveluyritystä. Näistä 3 200 on sosiaalialan yrityksiä (päivähoitoa, lastensuojelua, asumispalveluja ja niin edelleen).

3 200 on työnantajana toimivia terveysalan yrityksiä. 12 000 terveysalalla toimivaa ammattinharjoittajaa (lääkäreitä, fysioterapeutteja).

jos kunnat keskittävät palveluhankintojaan yksille yrityksille. Tämä heikentää kuntien neuvottelutilannetta, palvelujen laatua ja monipuolisuutta, sanoo Rönkä.

Rönkä uskoo, että pienten yritysten mahdollisuudet kasvavat, kun ihmiset alkavat ostaa itse palvelujaan.

Yrityksiä alkoi syntyä 1990-luvun lamavuosien jälkeen 20 prosentin vuosivauhdilla. Määrän kasvua on viime aikoina hidastanut se, että isot yritykset ovat alkaneet ostella pienempiä.

Elinikä kasvaa

Alan odotukset perustuvat ikääntyvien määrän ja odotetun eliniän kasvuun. Kun yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa, sen myötä esimerkiksi muistisairauksia sairastavien määrä kasvaa rajusti seuraavina vuosikymmeninä.

Yrittäjät ja sijoittajat perustavat odotuksensa siihen, että kuntien omana palveluna tulevasta suurista vanhusmääristä ei pystytä pitämään huolta.

– Palveluista noin 80 prosenttia menee kunnille, jotka ovat varmoja maksajia. Tällainen kasvava turvallinen bisnes kiinnostaa, sanoo Rönkä.

Pikonlinnan ja Pitkänniemen alueelle keskittyy suuri joukko hoitopalveluyrityksiä

Uuskäyttö: Pirkanmaan hoitokampuksista on kehittymässä maan suurimpia

ANJA MULARI-IKONEN
Aamulehti

Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä tyhjiksi jääneiden sairaalalaitosten uuskäyttö on hyvällä alulla.

Alueista on tulossa maan suurimpiin kuuluvia hoivakeskityksiä.

Kangasalan Pikonlinnan ja Nokian Pitkänniemen alueille on asettumassa joukko vanhusten, vammaisten ja muiden erityisryhmien palveluja tarjoavia yrityksiä. Pitkänniemeen jäävät

myös sairaanhoitopiirin psykiatriset akuuttiosastot ja Ylisen keskuslaitoksesta siirtyvien kehitysvammaisten laitoshoidot. Pikonlinnan vanhassa sairaalassa on aloittanut kaksi vanhusten asumispalveluja tuottavaa yritystä. Syksyn aikana Pikonlinnassa aloittaa toimintansa myös kehitysvammaisten hoito- ja kuntoutuskoti.

Sairaanhoitopiiri myi Pikonlinnan sairaalarakennuksen kiinteistösiirtoyhtiölle. Pitkänniemen alueella Nokialla sai-

Ota yhteys: Uutisvinkki 010 665 3920 tai al.uutisvinkki@amulehti.fi

Postiosoite: PL 327, 33101 Tampere
Katuosoite: Itäenkatu 11, Tampere
Keskus: 010 665 111, arkisin 8–17
Uutispäivystys: 010 665 3131
E-mail: etunimi.sukunimi@amulehti.fi
Tietopalvelu: 010 665 3505 vastaa toimitusta
koskeviin yleisiin tiedusteluihin arkisin 8.30–16.15

Tilaukset ja osoitteenmuutokset: 0800 9 6665, arkisin 6–17, viikonloppuisin 7–12
Jakelupäivystys: 0800 9 6665, arkisin 6–11, viikonloppuisin 7–11
Lukijoiden ilmoitukset: 0800 9 6665
Yritysilmoitukset: 010 665 8105
→ Tarkemmat yhteystiedot lehden neljänneksi viimeisellä sivulla.

Pikonlinnan sairaalan kerroksissa on tehty remonttia. Kymmeniä asiakkaita asuu jo kahdessa vanhusten asumispalveluja tuottavassa hoitokodissa. Matot, tapetit ja huonekalut tuovat kodikkua käytäviin, yhteisiin oleskelutiloihin ja huoneisiin. Asukkailla on käytävän varressa kullakin omat huoneensa ja omat kylpyhuoneet.

– Kysynnän kasvun lisäksi moni tämän alan yrittäjä haluaa tehdä työtään omalla persoonallaan, näkee yhdeksi alan kasvun syyksi Pikonlinna Kiinteistöt Oy:n toimitusjohtaja Laura Airaksinen.

– Nyt ei pitäisi ostaa vain sellaisia palveluja, joihin on vuosikymmenien ajan totuttu. Pitäisi kiinnittää huomiota uusiin keksintöihin ja asiakkaiden erilaisiin tarpeisiin, Airaksinen toteaa.

Pitkänniemen sairaala-alue

Sairaala-alueen rakennukset omistaa Pirkanmaan sairaanhoitopiiri. Villa Niemi on myyty yritykselle. Tulossa erilaisia hoiva-alan yrityksiä myös vanhan sairaala-alueen ympärille. Niemen kaava-alueita kehitetään ja markkinoinnilla kehitetään yhteistyötä Verde Oy.

Sairaala-alueen toimijat:

- **Pirkanmaan sairaanhoitopiiri** Psykiatriset osastot (Jatkossa sijoitetaan kaikki osastot yhteen taloon).
- **Pirkanmaan sairaanhoitopiiri** Kehitysvammaisten laitoshoidot (Ylisen keskuslaitoksen toimintaa osin jo siirretty, siirtyä kokonaan vuoteen 2020 mennessä).
- **Esperi Oyn Villa Niemi** Palveluasumista ja tehostettua palveluasumista vanhuksille sekä päihdeongelmallisille.
- **Sofiakylä Oy** Asumispalvelua ja kuntoutusta kehitysvammaisille.

Pikonlinna

Kiinteistöjen omistaa yksityisten rahoitusten perustama yritys Pikonlinna Kiinteistöt Oy.

Sairaala-alueen toimijat:

- **Kasvunpaikka** Ratkaisukeskeistä psykoterapiaa.
- **Linnea Koti** Tehostettua palveluasumista ikäihmisille.
- **Sylviaanna Oy** Palveluasumista.
- **Hoitokoti Sylviaanna Oy** Hoivasairaala.
- **Lymfaklinikka Pikonlinna** Lymfaterapian hoitoyksikkö.
- **Pikonharju** Psykiatrista hoitoa painottava kuntoutus- ja sijaishuoltolaitos lapsille ja nuorille.
- **Tatemi** Tanssi- ja liiketerapiaa.
- **Asumispalvelu Ristilä** Asumispalvelua ja päivätoimintaa kehitysvammaisille.
- **Kosmetologi** ■ **Jalkahoitaja**
- **Yrityksillä on laajentamismahdollisuus sairaalarakennuksessa.**